

YUNANİSTAN ÜLKE RAPORU

(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. YUNANİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ	9
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	11
4.YUNANİSTAN'IN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	15
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	19
KAYNAKLAR	23

YUNANİSTAN

Büyüme Oranı: % 1,7 / **GSYİH:** 204.299 milyon \$ / **Nüfus:** 10.784.000/ **Başkent:** Atina

1. GENEL EKONOMİK DURUM

Hizmet ağırlıklı ekonomiden oluşan Yunanistan gemi taşımacılığı, turizm ve bankacılık dışındaki sektörlerde rekabet edememektedir. (Müşavirlik Raporu)

Sanayinin GSYİH içindeki payı %21, tarımın %7, hizmetlerin ise %138'dir. Turizm, gemicilik, finans, inşaat ve telekom sektörün en önemli kalemleridir. (E.I.U)

İşgücünün %11.8'ini istihdam eden tarım sektöründe üretimi yapılan önemli ürünler taze meyve sebze, zeytin, tütün, şeker, pirinç, buğday, işlenmiş meyve sebze, konserve şeftali ve domates ve zeytinyağı'dır. Firmaların geneli küçük aile işletmeleridir.

Yunanistan özellikle sanayi ürünlerinde çok sınırlı ve az sayıda üretim imkânları ile toplam talebinin %80'ler gibi bir kısmını ithalat ile karşılayan ülke konumundadır.

Gemi taşımacılığı Yunanistan için hayati öneme sahip sektördür. Sektör ülke gayrisafi yurtiçi hasılasının %7,5'ini oluşturmakla birlikte 200.000'den fazla kişiye istihdam yaratmaktadır.

Yunanistan ticaret filosu dünya filosunun yaklaşık %20'sini elinde bulundurmaktadır.

Yunanistan Gemiciler Birliği verilerine göre ülkenin gemi taşımacılığında elde ettiği senelik gelir 14 milyar doların üzerindedir.

Yeni AB üyesi ülkelerle yapılan ithalat ve transit ticaretin gelişiminden dolayı Pire ve Selanik limanlarının genişletilmesine ağırlık verilecektir.

Yunanistan ekonomisi için öneme sahip olan turizm sektörü ülke hasılasının yaklaşık %16'sını oluşturmaktadır. Sektörde 657 bin kişi istihdam edilmiştir. Yunanistan dünyada en fazla turist çeken ilk 20 ülke arasında yer almaktadır. Her yıl genelde 14 milyon turist ağırlamaktadır.

Son yıllarda Yunanistan'a gelen yabancı turist sayısında gözle görülür bir artış olmuştur. Turizmin büyümeye itici güç olacağı beklenmektedir.

Dünya Turizm ve Seyahat Konseyinin Yunanistan'la ilgili 10 yıllık tahmini sektörün yıllık büyüme oranının % 4'e yakın olacağı, turizmin 10 yılsonunda GSMH'ya katkısının da % 17,5'lere yaklaşacağı yönündedir.

Ekonomik Performans

IMF verilerine göre 2017 yılı Yunanistan'ın GSYİH değeri 201 milyar dolar değerinde olup, 193 ülke arasında 53. sıradadır.

2018 yılında ise 227 milyar dolara yükseleceği tahmin edilmektedir. 2019 yılında ise 236 milyar dolar değerine yükseleceği öngörülmektedir.

Yine IMF verilerine göre kişi başı GSYİH cari fiyatlarla 2017 yılında tahmini 18.637 dolar olup, 193 ülke arasında 43. sıradadır. 2018 yılında ise 18.637 dolara yükseleceği tahmin edilmektedir.

Yunanistan 1981 yılında Avrupa Birliği'ne girmiş, 2001 yılında ise Euro sisteminin 12'nci üyesi olmuştur. 1980-2008 arasındaki 28 yıllık dönemde Yunanistan'ın milli geliri beş misli artmıştır. Finansal kriz yılı 2008 yılından önceki on yıl ile karşılaştırıldığında ise ülkenin milli geliri yüzde 237 artış göstermiştir. 2008 yılı sonunda kişi başına gelir Avrupa Birliği'ne girilen 1981 yılına göre de tam yüzde 365 oranında artmıştır. 2014 yılına gelindiğinde ise Yunanistan'ın kişi başına geliri Avrupa Birliği ortalamasının yüzde 72 kadarına karşı gelmektedir. 1981 yılından itibaren bu güne kadar ülkeye toplam 200 milyar euro kadar euro bölgesi fonlarından yatırım yapılmıştır.

2008 yılının ilk yarısından itibaren küresel finansal krizin etkileri Yunanistan'da kendini hissettirmiştir.

Krizin etkileriyle beraber Yunan ekonomisinin yapısal zayıflıkları da gündeme gelmiştir.

Bütçe açıkları, borç stoğunda artış, kamu harcamalarında israf, sosyal güvenlik sistemindeki bozukluk, işgücü maliyetlerinin yüksekliği kronikleşmiş yapısal sorunlar olarak bilinmektedir.

2008 yılından itibaren Yunan ekonomisinin büyümesi daralmış olup, ekonomi 2009 yılında %3,1, 2010 yılında %5,4, 2011 yılında %9,1 oranında, 2012 yılında %7,3 oranında daralmıştır. Ekonomi 2013 yılında da daralmasını sürdürmüş olup, %3,2 oranında daralmıştır.

2014 yılında %0,7 oranında büyüyen ekonominin sermaye kontrolünün etkisi ve iktisadi faaliyetler üzerine olan program tedbirlerinin 3. ve 4. çeyrekte kendini hissettirmesi yüzünden 2015 yılında %0,2 oranında daralmıştır.

IMF verilerine göre ekonomi 2015 ve 2016 yıllarında %0,2 oranında daralmıştır.

2017 yılında %1,3 oranında büyüyen ekonominin 2018 yılında %2 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

2009 yılında bütçe açığının GSYİH içindeki payı %15,6 gibi kritik bir orana yükselmiştir. 2010 yılında bütçe açığının GSYİH'ye oranı %11, 2011 yılında %10,2, 2012 yılında %8,8 oranında gerçekleşmiştir. 2013 yılında da %13,1 oranında gerçekleşmiş olup, 2014 yılında %3,6 oranına indirilebilmiştir. 2015 yılında ise %5,7 oranında gerçekleşmiştir.

2016 yılında bütçe fazla vermiş, bütçe fazlası GSYİH'nin %0,6'sı oranında gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise bütçe fazlasının milli gelire oranı %0,8 oranında gerçekleşmiştir. Bütçe açığı/GSYİH oranının 2018 yılında %0,3, 2019 yılında %0,7 oranında gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Euro bölgesi alacaklılarının taleplerini karşılayabilmek için Yunan hükümeti 2018-22 döneminde faiz dışı fazlanın GSYİH'ya oranının %3,5 olacağını taahhüt etmiştir. Bu hedef gerçekleştirilebilir düşünülmektedir.

Yunanistan'ın kamu borçları/GSYİH oranı 2017 yılında %179,1 oranında gerçekleşmiştir. Yunanistan, dünyada Japonya'dan sonra kamu borcu en yüksek olan ikinci ülke konumundadır. (E.I.U)

Ekonomi Politikaları

Mart 2010'da toplanan AB Zirvesi'nde AB ve İMF'nin katkısıyla Yunanistan'a 110 milyar euro'luk finansal yardım paketi açılmıştır. Paket karşılığında kamu kesiminde maaşların kesilmesi, emekli maaşlarının indirilmesi ve kapsamlı vergi artırımları yapılması kararlaştırılmıştır.

2016 yılında %0,1 oranında artan özel tüketim harcamaları 2017 yılında %0,2 oranında büyümüştür. 2018 yılında %0,9 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Gelir artırıcı ve harcama kısıcı politikaların yansira 50 milyar euro'luk kamu varlıklarının özelleştirilmesi programının da yürürlüğe konması kararlaştırılmıştır. Bununla beraber, özelleştirme süreci çok ağır ilerlemekte olup, başarıya ulaşmamıştır. 2020 yılına kadar kümülatif 24 milyar euro'luk hedefin başarıya ulaşma ihtimali mümkün gözükmemektedir. Halen, özelleştirme hedefinin ancak %6'sı başarılabilmıştır.

Euro ülkeleri maliye bakanları Yunanistan'a verilecek ikinci yardım paketini Mart 2012'de yaptıkları toplantıda onaylamışlardır. Yunanistan Mart ayında özel yatırımcıların elindeki devlet tahvillerini daha uzun vadeli ve yarıdan düşük nominal değerde kağıtlarla değiştirerek borçlarını 100 milyar euroyu aşkın bir miktarda azaltmayı başarmıştır. Takasın başarısı üzerine euro ülkeleri maliye bakanları 2014 yılına kadar Atina'yı finanse edecek 130 milyar euroluk ikinci yardım paketini onaylamışlardır.

Yunanistan parlamentosu, hükümet içindeki çatlağa ve şiddetli halk gösterilerine rağmen, uygulanması düşünülen ve yeni yardımların kapısını açacak ve ülkenin iflasını önleyecek harcama kesintileri ve vergi artışlarından oluşan bir tasarruf önlemleri paketini 2013-16 Orta Vadeli Finansal Strateji Çerçevesinde 2012 kasım ayının başlarında onaylamıştır.

Özel sektörün elindeki kamu borcunun yeniden yapılandırılmasına, ve 2012 yılında Yunan tahvillerini elinde bulunduran kamu sektörünün borç vadelerinin uzatılmasına, faizlerin düşürülmesine rağmen, kamu borcunun sürdürülebilirliği şüphe ile karşılanmaktadır.

Yunanistan'da işsizlik 2016 yılında %23,5 oranında gerçekleşmiştir. İşsizlik oranının 2017 yılında %21,4 olacağı tahmin edilmektedir. 2018 yılında %19,8'e düşeceği tahmin edilmektedir. Genç işsizlik oranı ise 2016 yılında %47,4'dür.

Yunanistan'ın yüzde 60'ı Euro Bölgesi'ne, yüzde 15'i devlet tahvillerine, yüzde 10'u IMF'ye, yüzde 8'i Yunan bankaları ve yabancı bankalar başta olmak üzere diğer kreditorlere, yüzde 6'sı da Avrupa Merkez Bankası'na olmak üzere toplamda yaklaşık 323 milyar avro borcu bulunmaktadır.

Yunanistan'ın kamu borçlarının yarısından fazlası, yani çok önemli bir kısmı 2020 yılından itibaren 30 yıl içinde ödenmeye başlanacak olup, düşük faizlidir. Kısa vadede önemli olan IMF kredileri ve Avrupa Merkez Bankası'na olan borçlardır. (ELA-Bankalara destek fonları) Bu borçlar küçük miktarda olmasına rağmen, IMF ve Avrupa Merkez bankası tabii olduğu kuralların dışına çıkamamaktadır. Dolayısıyla kısa dönemde Yunanistan'ı borç açısından zorlayan bu iki kurumun olacağı beklenmektedir. 2015 yılının ikinci yarısında Yunanistan borçları ödeyememesinin yanısıra maaşları dahi ödemekte zorlanmaktaydı. Bu nedenle yardıma müthiş ihtiyacı olduğundan, haziran ayının sonunda temin edilmesi düşünülen 7,2 milyar Euro'luk dilimle 30 Haziran'da IMF'e 1,6 milyar Euro borcun ödenmesi planlanmıştır. Ancak bu miktarın serbest kalması için, kemerin daha ileri deliklere kadar sıkılması şart koşulmuştur. Bu şartlar ise, Çipras'ın meydanlarda sarf ettiği popülist söylemlerle çeliştiği için 5 Temmuz 2015'de emeklilik sistemi, katma değer vergisi ve kurumlar vergisi ile savunma harcamalarına yönelik katı "kemer sıkma" politikalarının oylandığı halkoylaması düzenlenmiştir. Yunan halkı kemer sıkma önlemleri" denen ekonomi-politikalarının uygulanmasına %60 oranında hayır oyu vermiştir. Bu arada Yunanistan, 30 Haziran'da vakti gelen borcu da ödemeyeceğini bildirerek, IMF tarihinde borcunu ödemeyen ilk gelişmiş ülke ünvanına hak kazanmıştır.

Yunanistan'da en büyük sorunun başında emeklilik sisteminin sorunları yer almaktadır. Yunanistan'da Euro cinsinden yapılan emeklilik ödemeleri tüm Avrupa'nın en yüksek emeklilik ödemelerini oluşturmaktadır. Üstelik kamu çalışanları çoklukla 50 yaşında emekli olmuşlardır. Ama bugün durum değişmiş olup, son dört yılda 2010 yılından bu yana sekiz defa emeklilik ödemeleri düşürülmüştür. Halen ortalama emeklilik ödemesi 700 euro civarındadır. Yunanistan'da fakirlik sınırı ayda 665 euro civarında olup, emeklilerin yüzde 45 kadarının aldığı emeklilik maaşının, bugün fakirlik sınırının altında kaldığı görülmektedir.

Yunan hükümetinin 86 milyar avroluk "Üçüncü Kurtarma Paketi"ne ilişkin Avrupalı kurumlarla vardığı anlaşma ağustos 2015 tarihinde Yunan Parlamentosunda onaylanmıştır. Yunan ekonomisinde 2016 yılı için yüzde 0,50, 2017 için yüzde 1,75 ve 2018 için yüzde 3,5 faiz dışı fazlalık oluşturulması öngörülen anlaşmada, taşınmaz mal varlıklarında ve bazı ürünlerde vergilerin artırılması, iş ve sosyal güvenlikle ilgili konularda köklü değişiklikler yapılması, bazı mesleklerin ve enerji piyasasının serbestleştirilmesi, çiftçilere yakıt vergisi muafiyetinin kaldırılması ve tarım ürünlerinin vergilendirilmesi, özelleştirmeler için özel bir fon oluşturulması ve 2017 sonuna kadar bu fona özelleştirmelerden elde edilecek 6,4 milyarlık kaynak aktarılması gibi reformlar yer almaktadır.

Yunanistan'da, 20 Eylül 2015'de yapılan genel seçimlerin ardından Radikal Sol İttifak (SYRIZA) lideri Aleksis Çipras başkanlığında, Bağımsız Yunanlılar (ANEL) partisinin desteğiyle kurulan koalisyon hükümeti Ekim ayında güvenoyu almıştır.

Hükümetin öncelikli hedefinin ekonomik kalkınmanın sağlanması ve borcun yeniden yapılandırılması olduğunu vurgulayan Çipras, krizden ve denetim sürecinden bir an önce çıkılmasını amaçladıklarını belirtmiştir. İlk değerlendirmenin tamamlanmasını takiben, borcun azalmasıyla ilgili müzakerelerin başlatılması ve 2017'inin başında uluslararası para piyasalarına açılmak hedeflenmektedir.

Avrupalı kreditorlerle imzalanan anlaşmalar sonrası sancılı kemer sıkma politikalarını hayata geçirecek olan hükümetin, Avrupa Birliği ve kreditorlerin 86 milyar avroluk "Üçüncü Kurtarma Paketi" karşılığında dayattığı reformları da uygulaması beklenmektedir.

Kreditorler (Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası, Avrupa İstikrar Mekanizması ve İMF) ve Yunan otoriteleri arasında yapılacak program görüşmelerine 2016 Şubat ayında başlamıştır.

İflastan kurtulmak için üç kere uluslararası yardım almak zorunda kalan Yunanistan'ın son kurtarma paketinin süresi 2018 ağustos ayında dolacaktır. Yunanistan 2014 yılından sonra ilk defa 2017 temmuz ayında tahvil ihracı gerçekleştirebilmiştir. 2017'deki pozitif büyüme verileri karşısında Atina ve diğer Avrupa başkentleri, Ağustos 2018 yılında kurtarma operasyonundan çıkılabileceğini düşünmektedirler.

Ülkenin üçüncü kurtarma paketinin ikinci gözden geçirme programına bağlanan 800 milyon euroluk son dilimi, Avrupa İstikrar Fonu (ESM) 30 Ekim 2017 tarihinde serbest bırakmıştır. İkinci gözden geçirme 2017 temmuz ayında sonuçlanmış olup, 7.7 milyar euro'luk fon serbest bırakılmıştır. Bunun 800 milyon eurosu devletin özel sektöre olan borçlarını temizlemek için tahsis edilmiştir. Yunanistan'ın belirtilen tutarı sadece özel sektör borçları için kullandığını ispat etmesiyle ekstra 800 milyon Euro daha tahsis edilmiştir. Son dilimin de tahsis edilmesiyle üçüncü kurtarma paketi kapsamında tahsis edilen fonlar 40.2 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Yunanistan'ın, iyileşme ortamında ülke için yeni bir iflas kanunu ve de işçi sendikalarının grev haklarını düzenleyen diğer bir kanunu yürürlüğe sokabilmesiyle 6-7 milyar euro arasındaki dış destek alımını sık ve daha kolay hale getirebileceği düşünülmektedir. (Akşam Gazetesi Deniz Gökçe- 20.01.2018 tarihli makalesi)

Dördüncü ve son gözden geçirme programı Haziran 2018'de takvime bağlanmış olup, devlet varlıklarının özelleştirilmesinin, enerji sektörünün serbestleştirilmesinin, işgücü piyasası reformu ile sosyal güvenlik reformlarının uygulanmasının çekişmeli politik özelliklerinden dolayı çok zor olabileceği yorumları da yapılmaktadır. Ayrıca hükümetin 2018 yılı için %3.5 faiz dışı fazla hedefini yerine getirmede de güçlüklerle karşılaşacağı ifade edilmektedir.

Yunanistan, ağustos ayında sona ermesi planlanan üçüncü kurtarma paketi programı kapsamında en kritik konulardan biri olan özelleştirmeler konusunda hızlı davranmaya

çalışmaktadır. Avrupa Komisyonu'nun raporuna göre Yunanistan'ın özelleştirme programının çok gerisinde kaldığı ifade edilmektedir. 2017'de kreditorle yapılan anlaşmasının 0.5 milyar euro gerisinde kalarak 1.4 milyar euro gelir elde eden Atina, paketin devreye girmesinden bu yana 3.2 milyar dolar özelleştirme geliri yaratmıştır. 2018 yılının ikinci yarısında da 1 milyar euro daha gelir elde etmesi beklenmektedir. Bu da özelleştirmelerin programın sona ereceği ağustos sonrasına kalabileceği anlamına gelmektedir.

Euro Bölgesi Maliye Bakanları'nın (Eurogroup) 2018 haziran ayında Lüksemburg'da yapılan toplantısında, Yunanistan'ın borçlarının vadesinin uzatılarak faiz ödemelerinde erteleme kararı alınmıştır. Yunanistan'ın Ağustos ayında kurtarma paketinin sona ermesinden sonra istikrarlı bir görünüm sergilemesinin hedeflendiği ve borç yapılandırmasının yanı sıra ekonomiye yüksek miktarda nakit enjeksiyonunun da sağlanacağı açıklanmıştır. 2015 yılında başlatılan üçüncü yardım programının 15 milyar euroluk son dilimi ödendikten sonra Yunanistan'ın kredi ihtiyacını finans piyasasından karşılaması öngörülmektedir.

Önlemler paketinin Yunanistan'ın borç yükünü önemli ölçüde azaltacağı, Atina'yı mali bağımsızlığa kavuşturacağı ve yatırımcıya güven kazandıracağı ifade edilmiştir. Karşılığında Yunanistan, reform ve tasarruf politikasının ortakları tarafından düzenli olarak denetlenmesine izin verecektir.

Enflasyon

Düşen ücretler ve işsizliğin etkisiyle 2015 yılında ekonomi deflasyonun etkisinde olup, enflasyon oranı %-1.1 oranında gerçekleşmiştir. 2016 yılında da enflasyon oranı %0 olmuştur. Enflasyon 2017 yılında ise hafif yükselişe geçerek %1.1 oranında gerçekleşmiştir.

2. DIŞ TİCARET

Tablo 1: Yunanistan'ın İhrac Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

		2015	2016	2017
GTİP	ÜRÜNLER	FOB USD	FOB USD	FOB USD
2710	Ham olmayan petrol yağları	7.973.121	7.260.026	9.577.733
3004	İlaçlar	1.030.058	1.064.964	1.238.930
9999	Başka yerde belirtilmeyen mallar	1.068.696	920.151	1.024.700
7606	Alüminyum levhalar	631.164	609.616	676.614
302	Taze balık	514.660	564.186	581.533
1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları	702.497	646.974	543.261
2005	İŞlenmiş veya konserve sebzeler	434.445	457.020	502.740
406	Peynir ve lor	414.040	444.456	483.166
7411	Bakır tüp ve borular	398.911	372.407	480.652
8471	Otomatik veri iŐleme makinaları	445.095	519.076	441.880
5201	Karde edilmemiş pamuk	326.645	344.197	393.773
7604	Alüminyum çubuk profiller	254.069	284.104	340.994
2008	Konserve meyveler	343.889	326.056	319.130
7607	Alüminyum folyo	262.216	271.968	315.314
7601	İŞlenmemiş alüminyum	295.261	244.204	314.877
2402	Sigara	305.755	335.753	302.315
2515	Mermer, traverten	131.662	162.868	296.519
8544	İzole tel kablo	247.129	239.424	242.795
2523	Çimento	250.444	248.515	230.773
8517	Telefon setleri	215.794	222.548	216.050
	GENEL TOPLAM	28.733.979	28.163.925	32.574.911

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 2: Yunanistan'ın İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

		2015	2016	2017
GTİP	ÜRÜNLER	FOB USD	FOB USD	FOB USD
2709	Petrol yağları ve diğer bitümenli minerallerden elde edilen yağlar-ham	8.067.673	6.899.545	8.667.663
2710	Petrol yağları ve diğer bitümenli minerallerden elde edilen yağlar-ham olmayan	3.021.004	2.592.382	3.447.968
8901	Yolcu ve kargo gemileri	1.696.266	2.059.448	3.366.606
3004	İlaçlar	2.380.540	2.349.803	2.518.477
9999	Başka yerde belirtilmeyen mallar	1.201.455	1.217.973	1.801.828
8703	Yolcu taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1.023.621	1.166.342	1.308.755
2711	Petrol gazları	844.209	713.647	1.201.540
7601	İŞlenmemiş alüminyum	415.789	483.751	789.010
8471	Otomatik veri iŐleme makinaları	745.213	639.386	752.343
8517	Telefon setleri	723.211	717.723	752.014

3002	Hayvan, insan kanı-plazma	408.424	451.387	552.719
203	Domuz eti taze, dilimlenmiş, dondurulmuş	439.921	466.782	533.491
7403	Bakır rafine ve bakır alaşımları-ışlenmemiş	333.986	357.237	526.028
406	Peynir ve lor	431.348	437.285	517.618
3901	Etilen polimerler	480.207	512.561	480.015
201	Sığır eti	404.849	421.946	456.565
8708	Motorlu taşıtlar yedek parçaları	326.495	375.582	419.600
2716	Elektrik enerjisi	500.376	446.292	361.794
9018	Tıbbi alet ve cihazlar	266.688	305.185	355.268
	GENEL TOPLAM	48.357.809	48.897.619	56.827.624

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 3: Yunanistan'ın İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

	2015	2016	2017
ÜLKELER	FOB USD	FOB USD	FOB USD
İtalya	3.257.198	3.135.054	3.458.674
Almanya	2.103.852	2.168.332	2.320.602
Türkiye	1.898.191	1.495.293	2.205.385
G. Kıbrıs	1.711.549	1.807.200	2.102.227
Bulgaristan	1.502.403	1.452.069	1.603.659
Lübnan	851.103	1.160.738	1.411.947
ABD	1.382.971	1.212.260	1.268.007
İngiltere	1.219.167	1.191.191	1.263.253
Romanya	807.819	851.076	985.901
Fransa	740.075	788.960	871.708
Mısır	1.156.888	830.023	853.210
İspanya	776.202	779.807	792.492
S. Arabistan	817.533	495.019	768.303
Makedonya	650.907	626.836	724.466
Gibraltar	438.515	422.076	718.339
Hollanda	564.478	677.630	705.049
Çin	253.015	363.077	535.038
Arnavutluk	386.549	418.645	520.802
Polonya	393.894	441.663	516.739
Singapur	191.375	309.351	516.587
GENEL TOPLAM	28.733.979	28.163.925	32.574.911

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Yunanistan'ın ihracatında Türkiye 3. sırada yer almaktadır.

Tablo 4: Yunanistan'ın İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

	2015	2016	2017
ÜLKELER	FOB USD	FOB USD	FOB USD
Almanya	5.206.475	5.428.359	5.913.693
İtalya	4.038.894	4.306.143	4.629.821
Rusya	3.771.589	3.122.693	3.887.444
Kore Cum	1.633.408	1.980.293	3.571.981
Irak	3.325.459	2.595.791	3.552.544
Çin	2.831.334	3.194.956	3.070.191
Hollanda	2.675.986	2.713.691	3.011.769
Fransa	2.165.003	2.155.981	2.422.797
İspanya	1.774.943	1.808.223	2.004.028
Belçika	1.598.727	1.762.682	2.000.481
Bulgaristan	1.656.183	1.780.687	1.965.058
Türkiye	1.477.343	1.520.984	1.618.341
İran	13.914	828.051	1.427.583
İngiltere	1.385.267	1.362.263	1.337.138
Kazakistan	1.580.767	1.395.100	1.291.942
S. Arabistan	1.061.388	928.247	1.088.997
Romanya	811.325	851.979	1.012.861
Polonya	593.055	693.860	875.214
ABD	660.571	732.091	846.353
Danimarka	512.284	585.545	638.701
GENEL TOPLAM	48.357.809	48.897.619	56.827.624

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Yunanistan'ın İthalatında Türkiye 12. sırada yer almaktadır.

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Tablo 5. Türkiye-Yunanistan Dış Ticaretinin Yıllara Göre Seyri (1000 Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2011	1.553.312	2.568.826	4.122.138	-1.015.514
2012	1.401.261	3.539.869	4.941.130	-2.138.608
2013	1.437.443	4.206.020	5.643.463	-2.768.577
2014	1.536.658	4.043.839	5.580.497	-2.507.181
2015	1.400.566	1.860.935	3.261.502	-460.369
2016	1.427.206	1.214.674	2.641.880	212.532
2017	1.662.681	1.896.023	3.558.704	-233.342

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 6: Türkiye'nin Yunanistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	170	134	151
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	131	106	95
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış	48	53	93
4803	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt peçete vb. kağıtlar	31	62	56
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanm	16	40	51
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörün			41
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	24	26	35
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kapla	7	7	34
6006	Diğer örme veya kroşe mensucat	25	26	27
302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	6	12	26
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	18	21	25
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	15	18	24
2905	asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	2	16	23
6004	Diğer örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5) (60.01 pozisyonundakiler hari	21	23	23
2716	Elektrik enerjisi	34	9	22
3923	plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak,diğer kapama malzem	19	21	21
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler	17	19	20
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	20	19	19
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	19	19	18
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fibre	11	14	17

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 7: Türkiye'nin Yunanistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	965	458	993
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	181	113	176
3902	propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	97	78	86
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)		28	63
7411	Bakırdan ince ve kalın borular	57	44	49
7606	alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	49	33	37
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	44	28	27
1006	Pirinç	9	8	25
7607	alüminyumdan yaprak ve şeritler (kalınlık <= 0, 2mm)	17	18	21
7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (kaynaklı, perçinli) (kesitleri daire şeklinde, dış	0	0	21
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	22	22	19
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	6	11	18
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	14	20	15
3903	siren polimerleri (ilk şekillerde)	15	14	15
4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	9	12	11
8901	Yolcu, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzer	5	2	11
5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat	1	9	10
2716	Elektrik enerjisi	31	43	8
4811	Kağıt, karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	4	5	8
8309	Her türlü tıplar, şişeler için kapsüller, yırtılabilen kapsüller, dişli kapaklar, kapak plakaları,	8	7	8

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Yunanistan ÷lkeleki sınırlı üretim nedeniyle ithalata bağımlı bir ÷lkedir. Fiyat ve kalite gibi faktörler dikkate alınarak uygulanacak rekabetçi politikalarla ihracatçılarımızın pazara her sektörde hitap etmesi imkan dahilindedir. Yunanistan'ın ithalat profili incelendiğinde otomotiv ve yan sanayi, beyaz eşya, televizyon, sağıık ekipmanları, yenilenebilir enerji, tekstil ve konfeksiyon, deri, mobilya, otel ekipmanları, seramik ihracat potansiyeli olan başlıca sektörlerdir.

4. YUNANİSTAN'IN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 8. Türkiye'nin Yunanistan'a Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	DEĞİŞİM
	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DONDURULMUŞ SEBZELER	2.612.575	6.757.148	159%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	4.309.539	5.125.412	19%
KURUTULMUŞ SEBZELER	1.989.115	1.974.891	-1%
DİĞER MEYVA SULARI	1.140.598	1.629.046	43%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	1.044.172	1.574.835	51%
DOMATES KONSERVELERİ	923.405	1.359.556	47%
ELMA SULARI	932.124	1.140.600	22%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	1.010.689	1.079.644	7%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	616.365	928.318	51%
DONDURULMUŞ MEYVELER	861.352	773.154	-10%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	618.954	527.543	-15%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	266.569	317.313	19%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	455.129	275.428	-39%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ<80)	309.254	199.165	-36%
REÇEL. JÖLE. MARMELAT	707.575	189.591	-73%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	38.772	170.756	340%
TURUNÇGİL SULARI	125.244	134.836	8%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	146.014	133.647	-8%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	93.700	64.439	-31%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ MEYVELER	355.477	59.874	-83%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ>=80)	110.357	42.331	-62%
DOMATES SALÇASI	3.140.263	32.987	-99%
SULAR.BUZ VE KAR	13.263	22.689	71%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	1.473	21.832	1.382%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	8.974	3.626	-60%
ŞARAP	3.313	3.599	9%
SİRKE	6.872	2.707	-61%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	0	2.517	
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	472	1.956	315%
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	429	0	-100%
KAYISI KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	26.622	0	-100%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	29.536	0	-100%
ÜZÜM SUYU	521	0	-100%
GENEL TOPLAM	21.898.716	24.549.442	12%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

2017 yılında Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün Yunanistan'a ihracatı, 21,8 milyon dolar, 2018 yılında 24,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. UMSMİB 2018 yılı ihracatında Yunanistan 16. sırada yer almaktadır.

Tablo 9. UMSMİB'in Yunanistan'a Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DONDURULMUŞ SEBZELER	1.346.614	4.378.154	225%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	1.575.391	1.904.044	21%
DONDURULMUŞ MEYVELER	114.332	578.033	406%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	49.276	219.680	346%
DOMATES KONSERVELERİ	64.883	166.080	156%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	104.842	118.979	13%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	0	61.682	
KURUTULMUŞ SEBZELER	46.917	17.178	-63%
SULAR.BUZ VE KAR	8.223	8.958	9%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	0	2.517	
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	11.847	1.056	-91%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	0	89	
SİRKE	4.593	0	-100%
DOMATES SALÇASI	3.120.154	0	-100%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	21.519	0	-100%
REÇEL.ÖLE.MARMELAT	22.499	0	-100%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	29.536	0	-100%
DİĞER MEYVA SULARI	1.769	0	-100%
GENEL TOPLAM	6.522.394	7.456.449	14%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

UMSMİB'in Yunanistan'a ihracatı **2017 yılında 6,5milyon dolar ve 2018 yılında 7,4 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir. Yunanistan UMSMİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 6. sırada yer almaktadır (Tablo 9).

Tablo 10. Yunanistan'ın Ürün Grubu Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün)

		2016	2017	2018
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	553.197	605.936	633.820
220830	Viskiler	72.722	81.632	76.368
200410	Patatesler: (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	62.443	65.480	72.046
220210	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	33.630	70.942	61.802
220860	Vodka	27.650	30.036	31.644
220410	Köpüklü şaraplar	18.664	21.355	24.094
220710	Etil alkol; alkol derecesi >= 80% tağıyir edilmemiş	18.306	21.742	23.625
71080	Diğer Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş)	17.566	19.224	20.637
220421	Diğer şarap ve üzüm şırası (durdurulmuş)-muhtevası 2 litre/daha az kaplarda	13.355	15.439	19.177
220890	Diğer alkol ve alkollü içkiler-alkol derecesi % 80'den az, tağıyir edilmemiş	18.775	16.136	17.249
220870	Likörler	16.341	16.425	16.547
200899	Diğer meyve, yemiş, bitki parçaları konserveleri	11.203	12.758	14.788
200190	Diğerleri (sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş) :	10.620	10.780	13.691
200599	Diğerleri (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç):	11.432	12.549	13.628
200911	Dondurulmuş Portakal suyu:Brix değeri 67'yi geçenler: (Fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın :	7.421	11.047	12.051
200290	Domates; diğer şekilde (sirke, asetik asitten başka şekilde konserve edilmiş)	7.517	13.365	11.888

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Trademap verilerine göre, Yunanistan'ın 6'lı GTİP bazında Toplam Meyve Sebze Mamulleri ithalatı 2016 yılında 553,1 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2017 yılında 605,9 milyon dolar, 2018 yılında 633,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 10).

Tablo 11. Yunanistan'ın Ülke Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 30 Ülke)

	2016	2017	2018
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
Dünya	553.197	605.936	633.820
Hollanda	47.889	50.862	87.421
Fransa	63.158	65.022	75.114
İtalya	60.659	65.594	72.267
Almanya	60.737	54.736	56.429
Belçika	40.803	43.486	47.133
Birleşik Krallık	65.009	72.933	38.407
Bulgaristan	30.037	35.763	36.064
Türkiye	22.345	26.876	30.964
Avusturya	19.106	19.494	20.488
İspanya	13.612	17.224	17.802
Romanya	1.146	16.995	15.963
Macaristan	10.328	10.127	14.420
Sırbistan	6.024	7.936	14.346
Polonya	12.061	12.401	12.444
Amerika Birleşik Devletleri	11.611	12.275	9.030
Kıbrıs	14.272	7.107	8.333
Mısır	5.230	5.705	7.057
İsveç	6.341	6.306	6.461
Çin	5.403	6.456	6.449
Letonya	6.018	5.633	5.660
İrlanda	5.999	13.963	5.634
Meksika	6.622	6.197	5.007
Tayland	5.030	5.658	4.881
Güney Afrika	1.003	836	2.753
Çek Cumhuriyeti	7.951	8.280	2.578
Brezilya	886	2.081	2.559
Slovenya	258	1.384	2.193
Moldova Cumhuriyeti	2.771	2.405	1.811
Kenya	1.194	1.546	1.758
Danimarka	1.998	1.364	1.647

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Yunanistan'ın *Meyve Sebze Mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 8. sırada yer almaktadır (Tablo 11).*

5. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

1 Ocak	Yeni Yıl tatili
6 Ocak	Ortodoks Yılbaşı tatili
2 Mart	Kathara Deftera
25 Mart	Bağımsızlık Günü
17-20 Nisan	Paskalya
1 Mayıs	İşçi Bayramı
8 Haziran	Dini Paskalyanın 50. Günü
15 Ağustos	Assumption Günü
28 Ekim	Ohi Günü
24-25 Aralık	Noel Arifesi ve Noel
26 Aralık	Noel'in İkinci Günü
31 Aralık	Yeni Yıl Arifesi-Yarım Gün

Yunan iş dünyası Haziran sonundan başlayarak Temmuz ve Ağustos ayları boyunca devam eden dönemde tatil yapmayı tercih etmektedir. Eylül ortasında düzenlenen Selanik Uluslararası Fuarın'a kadar iş hayatı adeta kesintiye uğramaktadır. Bu dönemde Yunanistan'da iş görüşmesi ayarlanması hatta en basit ticari bilgiyi toplamak bile neredeyse imkânsızdır. Bu dönemde ticari tekliflere cevap verilmesi beklenmemelidir. Bu yüzden anılan zaman dilimi içerisinde Yunanistan'a iş amaçlı seyahat yapılmaması tavsiye edilmektedir.

Bir Akdeniz ülkesi olan Yunanistan 1970'li yıllardan beri haftada beş gün ve günde sekiz saat çalışma sistemini uygulamamaktadır. Yunanistan'da çalışma saatleri farklılık göstermektedir ve başlıca kent alanlarında uygulanan çalışma saatleri şu şekildedir:

Devlet Daireleri:

- Pazartesi-Cuma: 7:30 –15:00 (Ekimden mayısa kadar)
- Cumartesi-Pazar:Tatil
- Pazartesi-Cuma:7:00-14:30 (Mayıstan Ekime kadar)
- Cumartesi-Pazar:Tatil

Ticarethaneler:

- Pazartesi-Cuma:8:00-17:00
- Cumartesi-Pazar:Tatil

İmalathaneler:

- Pazartesi-Cuma: 7:00-15:00
- Cumartesi-Pazar:Tatil

Bankalar:

- Pazartesi-Cuma:8:30-14:00
- Cumartesi-Pazar:Tatil

(Bazı bankalar Cuma günleri 13.30'da kapanmaktadır, birkaç büyük banka ise Cumartesi sabahları da açılmaktadır)

Çoğu Yunan firması, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler ve mağazalar, geleneksel çalışma saatlerini uygulamakta ve Pazartesi-Cumartesi günleri arasında 8:00-14:30 veya 9:00-15:00 saatleri arasında çalışmakta ve Pazartesi-Cuma günleri 17:30-20:30 saatleri arasında tekrar açılmaktadır.

Pasaport ve Vize Uygulaması

Lacivert pasaporta sahip T.C vatandaşları için vize zorunludur. Genelde iş gezileri için davet mektubu talep edilmektedir.

Kullanılan Lisan

Yunanca

Ulaşım

Havayolu:

İki ülke arasında Hava Ulaştırma Anlaşması 22 Temmuz 1947 tarihinde imzalanmıştır. THY tarafından haftanın her günü 3 defa İstanbul-Atina arasında, Pegasus Havayolları tarafından haftada 3 gün ve Sun Express Havayolları tarafından ise haftada 2 gün İzmir-Atina arasında seferler düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, Yunanistan Olympic Air tarafından haftanın her günü 2 defa ve Agean Havayolları tarafından ise haftanın her günü Atina-İstanbul arasında sefer düzenlenmektedir.

Atina'daki Eleftherios Venizelos Havaalanından şehir merkezine ulaşım için taksi ve otobüs kullanılabilir. Bu mesafe için taksi ücreti 45 Dolar civarındadır ve yolculuk trafik yoğunluğuna göre 30-45 dakika arasında sürmektedir. Havaalanından kalkan otobüslerle de şehir merkezine ve metro istasyonuna ulaşmak mümkündür. Selanik Havaalanı'ndan şehir merkezine ulaşım da günün saatine göre 20-40 dakika arasında değişmekte ve 12 Dolar'a mal olmaktadır.

Karayolu:

Vizeye sahip Türk Vatandaşlarının Yunanistan'a girişlerini özel taşıtlarıyla yapmalarında bir engel bulunmamaktadır. Ancak taşıtlar için Yunanistan girişinde kalınacak süreyle sınırlı kasko sigorta yapılması gerekli görülmektedir. Bu konuda Türk TURİNG Kurumu ile temasa geçilmesinde fayda bulunmaktadır.

İki ülke arasında çalışan otobüs firmaları Dedeğaç (Aleksandrapoli) Kavala Gümilcine, İskeçe, Selanik, Larissa ve Atina güzergâhını kullanmaktadır. İstanbul-Atina arası yaklaşık 20 saat almaktadır. Gidiş-dönüş otobüs ücreti kişi başı 100 Dolar civarındadır. Atina'da Otobüsler OSE Tren İstasyonunun yanındaki terminalden hareket etmektedir.

Demiryolu:

Atina'dan her gün akşam 11:15 de yataklı tren bulunmakta olup, Selanik için bir kişilik bilet 60,50 Euro'dur. Selanik aktarması ile bir başka biletle Dedeğaç sınırına kadar ve tekrar bir aktarma ile İstanbul'a ulaşmak mümkün olmaktadır. Bilet ücretleri trenden rezervasyon yaptırılacak yerin durumuna göre değişiklik göstermektedir. Atina-Selanik tren bileti 60 Euro civarındadır. Selanik-Dedeğaç ve Dedeğaç-İstanbul için tren biletlerinin kalkış noktalarından alınması gerekmektedir.

Denizyolu:

Atina'dan her gün Ege adalarına özellikle kış aylarında hava şartlarının izin vermesi halinde düzenli feribot seferleri yapılmaktadır. Feribot hatları; Atina-Sakız-Çeşme, Atina-İstanköy-Bodrum, Atina-Samos-Kuşadası ve Atina-Midilli-Ayvalık'tır. Ayrıca Rodos'tan Türk tekneleri ile Marmaris'e geçiş mümkündür. Ancak, Ege adalarından Türkiye'ye geçilmesinde zaman zaman sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların başında bu kısa mesafelerde yeterli yolcu olursa seferin gerçekleşmesi ve talep edilen geçiş ücretlerinin yüksek olması gelmektedir.

İklim

Genelinde Akdeniz iklimi hakim olmakla beraber ülkenin coğrafi yapısı nedeniyle değişik bölgelerde farklı özellikler arz etmektedir. Kuzeyde iklim biraz daha Akdeniz dağ iklimine ve karasal özelliklere yakın olup, kışın yoğun kar yağışları görülmektedir. Yunanistan'ın kuzeydoğusunda iklim Türkiye'de Trakya bölgesi ile benzerlikler göstermektedir. Başkent Atina'da kışın sıcaklık ortalaması 5-6 derece iken, yazın bu değer 30 dereceyi aşmaktadır.

Uluslararası Telefon Kodu

Ülke Kodu: +30, Atina:210, Selanik:2310, Korfu:26610, Iraklion:2810

Saat 22:00'dan sonra ve hafta sonları ucuz tarife ile görüşme yapılabilmektedir.

Haberleşme

Yunanistan'da bazı ithalatçılar telefon numaralarını aynı zamanda faks için kullanabilmektedirler. Cep telefonu şebekesi tüm Yunanistan'da çok gelişmiş durumdadır. Cep telefonu hizmeti veren yaklaşık 25 firma bulunmaktadır.

İnternet Yunanistan'da diğer AB ülkelerinde olduğu kadar yaygın değildir. Küçük ölçekli firmalarda E-mail kullanımı oldukça azdır. Özellikle elektronik ve otomotiv sektörü bu dalda öncü sektörlerdir. Yunanistan'da e-mail kullanımı ülkemiz dış ticaret firmalarına göre daha az olmakla beraber her geçen gün yoğunlaşmaktadır. Büyük şehirlerde internet kafeler yaygındır.

Posta hizmetleri OTE adlı devlet kurumu tarafından yürütülmekle birlikte özel kargo ve posta hizmeti veren kuruluşlar da bulunmaktadır. Yunanistan'da kargo hizmetleri gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı ve ülkemiz arasında yoğun olarak kullanılmaktadır. Ülkemiz ile Yunanistan arasındaki her gün iki milli havayolunun sefer düzenlemesi kargo hizmetlerini kolaylaştırmakta ve hızlandırmaktadır. Genelde kargolar alıcının adresine teslim şeklinde olmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir Şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.